

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Kultuurikorralduse õppekava

Gerda Mölder

HALINGA VALLA SUVELÕPUFESTIVAL JA -PIDU 2015

Juhendaja: Marko Lõhmus
kultuurikorralduse ja kultuuripoliitika lektor

Viljandi 2016

SISKUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. HALINGA VALLA JA PÄRNU-JAAGUPI RAHVAMAJA TUTVUSTUS	4
1.1 Halinga vald	4
1.2 Pärnu-Jaagupi Rahvamaja	5
1.2.1 Pärnu-Jaagupi Rahvamaja tegevuste eesmärk ja ülesanded	5
2. SUVELÕPUFESTIVALI KORRALDUSPROTSESS	7
2.1 Sündmuse lühikirjeldus ja planeerimine	7
2.2 Festivali meeskond	11
2.3 SWOT analüüs ja järeldused	15
2.4 Rahastamine ja eelarve	18
2.5 Sihtrühm ja sidusrühm	20
2.6 Reklaam ja turundus	21
2.7 Majanduslik ja sotsiaal-kultuuriline mõju	22
3. ENESEREFLEKSIION	24
KOKKUVÕTE	25
KASUTATUD KIRJANDUS:	27
LISAD	28
Lisa 1. Festivali kuulutus	28
Lisa 2. Festivali flaier	29
Lisa 3. Öölalupeo repertuaar	30
Lisa 4. Artikkel ajalehest Pärnu Postimees	32
SUMMARY	33

SISSEJUHATUS

Minu loov-praktiliseks lõputööks on 19. - 22. augustil 2015 Halinga vallas toimunud Suvelõpufestival- ja pidu. Festivali eesmärgiks oli rikastada ja hoida Halinga valla kultuuritraditsioone ja luua vallakodanikele juurde uusi võimalusi kultuuri nautimiseks kodukohas. Kõigil vallas tegutsevatel kollektiividel oli hea võimalus esineda festivalil ja näidata aasta jooksul omandatud oskusi.

Asudes 2014 aastal tööle Halinga valla Pärnu-Jaagupi Rahvamaja juhataja-kultuurijuhina tekkis idee viia läbi suvelõpufestival-pidu. Eelnevalt korraldati Halinga vallas traditsiooniliselt suurt suvelõpupidu. Esitlesin Halinga vallavanemale ja haridus-kultuurinõunikule ning hiljem Halinga valla kultuurikomisjonile oma ideed korraldada festival ja see liita suvelõpupeoga. Nii vallavanema, haridus-kultuurinõuniku kui ka kultuurikomisjoni poolt leidis idee heakskiidu. Esimene festival, mis kestis neli päeva, toimus juba minu esimesel tööaastal Halinga vallas.

Suvelõpufestival-pidu kestis neli päeva. Igal päeval toimunud tegevustega kaasati erinevas vanuses elanikke. Võimalusel toimusid festivali tegevused valla erinevates piirkondades (Vahenurme ja Libatse külas).

Lõputöö esimeses osas annan ülevaate Halinga vallast ja Pärnu-Jaagupi Rahvamaja tegevuse eesmärkidest ning ülesannetest. Töö teises osas on analüüsin suvelõpufestivali-peo korraldusprotsessi, meeskonda, rahastamist, majanduslikku ja sotsiaal-kultuurilist mõju. Töö kolmandas osas teostan eneserefleksiooni.

Järgneb töö kokkuvõtte ja lisad dokumenteeritava ja illustreeriva materjalina.

1. HALINGA VALLA JA PÄRNU-JAAGUPI RAHVAMAJA TUTVUSTUS

1.1 Halinga vald

Halinga vallas elab 2908 (19.04.2016 seisuga) inimest. Vald paikneb 28 km Pärnust ja 101 km Tallinnast. Valda läbib Via Batika maantee. Vallas on 43 küla ja üks alevik. On üks rahvamaja, mis asub alevikus. Vallas on kolm raamatukogu, üks neist alevikus, kaks külades. Vallas on Apostel Jakobi ja Pärnu-Jaagupi Eesti Evangeelne Luterlik kirik. Alevikus asub gümnaasium ja valla kahes teises osas algkool-lasteaiad. Gümnaasiumi juures asuvad muusikakool, noortekeskus ja spordikeskus (Halinga valla kodulehekülge).

Halinga vald on põliste kultuuritraditsioonidega. Kaelase piirkond kujunes maakondliku tähtsusega kultuurikoldeks juba 1870ndatel aastatel. Esimene suurem kultuuriüritus peeti 1894. aastal, kui Pärnu-Jakobi kiriku oreli heaks korraldatud näitusmüügil esinesid Enge, Halinga,

Kaelase, Roodi jt laulukoorid ning Kaelase ja Roodi pasunakoored. Pärnu-Jaagupi Rahvamajas käivad koos mitmed pika traditsiooniga kollektiivid: rahvakunstikollektiivi Laieldes nais- ja segarühm, Libatse Sõstrad, eakate tantsurühm Eite-ae-Taati, naisrahvatantsurühm Jakobi-Piigad, Pärnu-Jaagupi lauluklubi ja puhkpilliorkester. Vallas tegutseb vokaal-instrumentaalansambel Rapsoodia.

Populaarne on 2005. aastal alustanud Halinga mälumäng, kus hooajal osaleb keskmiselt 11-14 võistkonda. 2014. aastal alustas taas tegevust näitering.

Vallas asub Pärnu-Jaagupi Gümnaasiumi koolimuseum, mille tegevuse eesmärk on Pärnumaa põhjaosas ajaloo ja kultuuriloo järjepidev uurimine, täiendamine ja säilitamine.

Valla elu kajastatakse infolehes Valla Teataja, mida vallavalitsus annab välja ilmunissagedusega üks kord kuus (va juulis ja augustis).

Valla spordiaktiivsuse on taganud sportimispaikade ja -aktivistide olemasolu, klubiline/seltsinguline tegevus, ürituste kajastamine Valla Teatajas ja valla veebilehel ning vallapoolne toetus (Riigiteataja Halinga valla arengukava).

Enamus sündmusi toimub Pärnu-Jaagupi rahvamajas ja spordikeskuses. Pärnu-Jaagupi rahvamaja ruume kasutavad sündmuste korraldamiseks gümnaasium, muusikakool, Pesamuna lasteaed, Libatse ja Vahenurme algkool-lasteaiad, spordikeskus, Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeselts kui ka vallavalitsus ruumi ja vajalike vahendite puudumise tõttu. Kunagises Vee rahvamajas toimunud Külapillimeeste Kokkutulek on toodud Pärnu-Jaagupi rahvamajja, mille tulemusena on suurendanud külastajate hulka, kuna Vee rahvamajja polnud kõigil soovijatel võimalik minna ühistranspordi puudumise tõttu.

1.2 Pärnu-Jaagupi Rahvamaja

8. juulil 1933. aastal toimus Jakobi koolimajas Jakobi Hariduse Seltsi Kodu ehitustöö väljapakkumine. Ehitamise sai oma kätte Mihkel Jürisson 785 krooni eest. Ehitati J. Laasi valmistatud plaani järgi, see läks maksma 6000 krooni ümber. Maja avamine toimus pühapäeval, 23. septembril 1934. aastal kell 14.00. Avaaktusel kanti seltsi koori poolt ette laulud "Eesti lipp" ja "Priiuse hommikul". Järgnesid sõnavõttud ja tervitused. Avatseremoonia lõppes peoõhtuga, kus seltsi näitetrupp kandis ette E. Vilde näidendi "Pisuhänd". Maja hävis tules 25. aprillil 1953. aastal. Alles jäi vaid praegune puidust osa. Hoone taastati 1954. aastal. Endise kahekordse puitosa asemele ehitati ühekordne kiviosa.

2003. aasta sügisel alustas Pärnu-Jaagupi Rahvamaja uut hooaega seest täielikult renoveeritud ruumides. Maja 70. juubeliks lõpetati ka välitööd (Pärnu-Jaagupi rahvamaja kodulehekülge).

1.2.1 Pärnu-Jaagupi Rahvamaja tegevuste eesmärk ja ülesanded

Rahvamaja on Halinga Vallavalitsuse poolt hallatav asutus. Rahvamaja juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi seadustest, Halinga valla õigusaktidest ja Pärnu-Jaagupi rahvamaja põhimäärusest. Rahvamaja struktuurüksuseks on Pärnu-Jaagupi Avatud Noortekeskus, mida juhib noortejuht. Rahvamaja hallatav objekt on Pärnu-Jaagupi lauluväljak.

Rahvamaja on kultuuriasutus, mille tegevuse eesmärgiks on võimaluste loomine rahvuskultuuri, rahvakultuuri ning kohalike traditsioonide säilitamiseks ja kohaliku kultuurielu edendamiseks. Rahvamaja eesmärk on pakkuda elanikele kultuurialast teenust, võimalusi huvitegevuse harrastamiseks, aktiivseks puhkuseks, vaba aja veetmiseks ja isiksuse arenguks. Rahvamaja tegevus on suunatud eeskätt Halinga valla elanikele (Pärnu-Jaagupi rahvamaja põhimäärus 2011).

Rahvamajas töötab kolm töölepinguga töötajat, juhataja-kultuurijuht, administraator ja noortekeskuse juht. Käsunduslepinguga on tööil viis ringijuhti. Käsunduslepingud on tähtajalised hooaja kaupa, kestavad hooaja algusest kuni hooaja lõpuni.

Rahvamaja ülesanded on:

- 1) valla kultuuri- ja meelelahutuslike ürituste korraldamine;
- 2) ühiste ürituste korraldamiseks koostöö tegemine teiste kultuuri-, spordi-, haridus- ning seltsielu korraldavate füüsiliste ja juriidiliste isikutega;
- 3) kultuurisidemete loomine ja arendamine nii kodu- kui välismaal;
- 4) taidlus- ja huviringide töö korraldamine ning arendamine;
- 5) eelkõige valla elanike teenindamine;
- 6) professionaalse kultuuri vahendamine;
- 7) hallatava vara korrashoidmine, parendamine ja säilitamine;
- 8) rahvamaja kasutajatele tasuliste teenuste osutamine vastavalt vallavalitsuse poolt kehtestatud hinnakirjale;
- 9) muude õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmine (Pärnu-Jaagupi rahvamaja põhimäärus 2011).

2. SUVELÕPUFESTIVALI KORRALDUSPROTSESS

2.1 Sündmuse lühikirjeldus ja planeerimine

Pärnu maakonnas toimub palju erinevaid festivale: Tori valla Ööd ja Päevad, Tahkuranna valla Hapukurgifestival, Tõstamaa valla Räime West, Audru valla Võilillefestival jne. Halinga valla olulisemaks traditsiooniliseks sündmuseks on siiani olnud suur suvelõpupidu mille juurde sobis liita nelja päevane kogupere festival. Iga festivali jääb lõpetama suur suvelõpupidu. Esimene Halinga valla suvelõpufestival- ja pidu toimus esimesel tööaastal Halinga vallas 2014.

Suuline tagasiside osalejate ja külastajate poolt toimunud festivalile oli positiivne ning toetas ideed muuta festival traditsiooniks.

2015 aasta festivali kava oli järgmine:

Festival algas 19. august kell 21.00 öölauupeoga lauluväljaku mäel. Öölauupeol mängis rahvamaja puhkpilliorkester Jaan Kirsi ja Priit Aimla juhendamisel. Kõik osalejatele jagati lauluraamatud. Esimesel aastal olid rahvatantsijad abiks silmailu ja meelelahutust pakkumas, teisel aastal tekkis mõte suunduda tantsult muusika ja laulu juurde. Idee öölauupeo festivali kavasse lisamine leidis heakskiitu korraldus meeskonna hulgas. Koos valisime repertuaari, mida sel õhtul võiks üheskoos laulda. Repertuaari valikul lähtusime tuntud ja rahva seas levinud lauludest.

Teine päev 20. august algas kell 9.00 puhkpilliorkestri äratusmänguga. Suulise tagasiside tulemusena selgus, et eelmisel festivalil toimunud äratusmäng õnnestus ja selle tulemusena otsustasime taas kavva lisada. Äratusmängul esines Pärnu-Jaagupi rahvamaja puhkpilliorkester Priit Aimla eestvedamisel. Kaasatud oli Jaan Kirss trummide ja karmoškaga. Äratusmäng toimus alevi keskses, kus asuvad enamused kauplustest ja bussijaam. Meie valda külastasid sel hetkel õpilased sõprusvallast Ostrow Mazowieckast

Poolast ja Priit Aimla koostöös Jaan Kirsiga pühendasid nii mõnegi laulu just neile. Äratismänguga tervitasime möödujaid ja äratasime magavaid ümbruskaukseid inimesi. Äratismäng kujunes väga lustakaks ja kohati suisa tantsuliseks. Priit Aimlaga arutades jõudsime järeldusele, et äratismängust saab festivali üks traditsioon, mis ühelgi aastal kavast välja ei jää. Võrreldes esimese festivali äratismänguga oli huviliste hulk suurem, seega Priit Aimlaga arutades jõudsime järeldusele, et äratismäng on festivali üks kindel osa.

Järgmine tegevus oli rabamatk, mis sai alguse kell 11.00 Pärnu-Jaagupi bussijaamast. Eelmisel festivalil matkasime Halinga Jahisektsiooni juhatuse esimehe Mart Mölderiga Virussaare rabasse. Seekord sõitsime üheskoos Oese raba suunas, kus meid võttis vastu matkajuht, Pööravere Jahisektsiooni aktiivne liige Mari Kirsipuu. Matkajuht oli eelnevalt raja läbinud ning kohandanud kus vaja. Raja valik oli hea, rada oli hõlpsasti läbitav. Meiega liikusid kaasas naiskodukaitsjad, kes koos Mari Kirsipuuga jagasid matkatarkusi ja näpunäiteid kuidas metsas hakkama saada. Rääkisime loomadest ja lindudest ning tutvastasime loomajälgi. Matka korraldasid mõlemal aastal erinevad Halinga valla jahisektsioonid. Rabamatka idee sündis ühe vestluse käigus minu vennaga, kes on aktiivne Halinga Jahisektsiooni juhatuse liige. Halinga vallas on palju soid ja rabasid, seega matk loodusesse on igal aastal kindel traditsioon. Tore ja põnev on avastada oma valla ilusaid looduslikke paiksid. Kuna aastast muul ajal selliseid matkasid koos kogunud juhendajaga ei toimu, siis on võimalus pakkuda festivali raames inimestele sellist toredat päeva.

Sama päeva õhtul algusega kell 18.00 toimus rahvamajas kinomaraton, kus taas sai vaadata vaid eesti filme. Filmideks olid Supilinna salaselts ja Vehkleja, mis said hangitud Kinobussilt. Filmi valikul sai taas arvestatud kuupäeva tähtsusega - taasiseseisvumispäevaga. Kino näitamine toimus samuti teist aastat järjest. Kuna rahvamajas on olemas vastavad vahendid kino näidata, siis oli see hea võimalus lõpetada tegus päev lõõgastava kinoseansiga.

Kolmas päev algas kell 18.30 rahvamajas loenguga tervislikust toitumisest. Lektoriks oli Tallinna Tervisehoiu Kõrgkooli õppejõud Laine Parts, kes rääkis meie igapäevase toitumise vajadustest ja millistest toitumisharjumustest me võiksime üldse loobuda. Olulist infot saime laste toitumisvajaduste ja tegeliku olukorra kohta.

Kell 20.00 toimus nii rahvamajas kui rahvamaja ümbruses Lääne Päästkeskuse demoosinemine „Kuidas taltsutada tulelohet?“. Loeng-demoosinemine sai alguse rahvamaja saalist, kus loengu lõppedes lasid Läänemaa Päästkeskuse poolt korraldajad saali diskosuitsu, et näha kui tähelepanelikult inimesed loengut kuulasid. Lapsed oli loengut hoolega jälginud ja oskasid olukorrale vastavalt reageerida. Edasi toimusid tegevused rahvamaja parklas, kus soovijad said harjutada pulberkustuti käsitlemist. Saime õpetlikke teadmisi suitsuandurite ja vinguanurite kohta. Sel loengul-demoosinisel tegi Läänemaa Päästkeskus koostööd Pärnu-Jaagupi Päästekomando ja Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeseltsiga. Olen ise Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeseltsi liige ja vabatahtlik päästja ning pean väga oluliseks tõsta kodanike teadlikkust kõigest, mis puudutab tuld ja sellega seonduvat.

Neljas ehk viimane päev algas kell 10.00 taluturuga gümnaasiumi pargis. Kaubelda võis ehete, riiete tööstuskauba, taimede, toidukaupade, käsitöö ja muu sellisega. Kaubavaliku mitmekesistamiseks otsisin ise erinevaid kauplaid.

Kell 11.00 algas gümnaasiumi liivaväljakutel võrkpalli paaristurniir Halinga VOLLE, mis on traditsiooniline spordivõistlus. Turniiri korraldajaks on Pärnu-Jaagupi spordikeskuse juhataja kohusetäitja Anne-Mai Tammeleht, kes tegi ettepaneku liita turniir festivaliga.

Kell 12.00 toimusid lastele spordikeskuse ümbruses jalgrattakross, ammu- ja vibulaskmine. Ambu ja vibu tutvustas ja juhendas ammulaskmise maailmameister Teet Tagapere. Ammu- ja vibulaskmine on Halinga vallas väga uudne tegevus ja tänu sellele päevale alustas tegevust viburing sügisel lastele ja noortele ning vahendite soetamiseks korraldati heategevusüritus spordikeskuses.

Kell 14.00 algas lauluväljakul võrre võidusõit, mida korraldas Saku Säärude klubi koostöös Halinga valla maanõunik Tiit Taltsiga. Abiks olid koolinoored, kes aitasid raja autorehvidega ja turvalintidega piiritleda ja pärast võistlust maa-ala korrastada. Halinga vallas toimus võrre võidusõit kolmandat korda. Korraldajad Saku Säärude klubist andsid teada, et meie lauluväljak on väga hea ja põneva rajaga, mis lisas omajagu katsumusi ja väljakutseid võistlejatele. Publikule pakuti samuti võimalust osaleda. Laenata sai võrri ja kiivrit tingimusel, et omal oli sobiv sõiduvahustus (pikasäärega saapad ja nahkjakk). Võistlusest osavõtjatest kõige noorim oli kaheksa aastane tütarlaps ja kõige vanem osaleja 60 aastane meesterahvas.

Kell 19.30 avati lauluväljaku väravad ja algas suur suvelõpupidu. Sel aastal esinesid ansambel Respekt ja DJ Jaanus Polli. Vabatahtlikud täiskasvanud olid abiks parkimise korraldamisel. Lauluväljaku parkla avati kell 8.00 võrriide võidusõidust osavõtnutele. Suvelõpupeo osalejatele oli avatud parkla lauluväljaku tee alguses põllul. Lauluväljaku parklat suvelõpupeo külastajatele parkimiseks ei avatud, sest tee mis lauluväljakule viib on kitsas ja inimeste turvalisuse huvides jäid autod lauluväljaku tee alguses asuvasse parklasse. Eelnevalt korrastatud põllumaad lubas tasuta kasutada kohalik ettevõtja. Kiirabibrigaad asub samuti lauluväljakule viiva kitsa tee lõpus, peame igal aastal tagama kiirabile vaba tee nende väljakutsetele.

Suure suvelõpupeo territoorium piirati aedadega ja territooriumil tagas turvalisuse Guard OÜ, kes tegi parima pakkumise. Seitsme turvatöötajaga kaeti kogu perimeeter. Sündmuse peakorraldajana olin raadiosaatja abil kogu aeg turvameeskonnaga ühenduses. Eelnevalt andsin turvameeskonnale prognoositava külastajate arvu ja territooriumi plaani, kuhu oli märgitud peale sisse- ja väljapääs, lavatagune ja esinejate ala, toitlustus alad, tualetid ja kiiking. Tehes teist aastat koostööd Guard OÜga oli neil olemas eelnev kogemus optimaalne seitsme liikmelise meeskonnaga.

Suur suvelõpupidu toimus aastal 2015 juba kümnendat korda. Eelnevalt korraldas pidu valla haridus- ja kultuurinõunik koos vallavalitsuse liikmetega. Teist aastat oli suvelõpupidu korraldada rahvamaja juhatajal oma moodustatud meeskonnaga.

Kogu neljapäevasest festivalist said osa Poola sõprusvallast Ostrow Mazowieckast kohal olnud õpilased ja nende saatjad.

Tegevuste planeerimise kohta koostas ajakava, mille põhjal oli hea tegevusi planeerida.

Ajurünnak on meetod, mille abil püütakse aktiivselt genereerida võimalikult palju ideesid, lahendusi, teemavaldkondi või välja tuua probleeme. Tegemist on protsessiga, milles kogu rühm „sööstab“ mingi valdkonna kallale. Rühma liikmed toovad kaasa ja liidavad kõikvõimalikke vaatenurki ja lähenemisviise arutlusalusele valdkonnale, laiendades sel moel valdkonna mõistmist (Projektijuhtimine 1999).

Efektiivsema ajurünnaku läbiviimiseks kutsusin kokku Halinga valla vallavanema, Pärnu-Jaagupi spordikeskuse juhataja kohusetäitja, Halinga valla haridus- ja kultuurinõuniku, kultuuri- ja spordikomisjoni esinaise, rahvamaja administraatori, noortekeskuse noortejuhi

ja kohaliku konstaabli 2014 aasta oktoobris. Esitasin omapoolsed ideed 2015 aasta suvelõpufestivali- ja peo kava kokku panemiseks. Kõigil osalejatel oli võimalus esitada omapoolseid ideid. Ajurünnaku käigus tekkis idee korraldada ühel festivali õhtul öölaulupidu ja sai kinnitust, et jätkata eelmisel aastal festivalil toimunud sündmustega (äratusmäng, kinomaraton, rabamatk).

Tabel 1- Tegevuste planeerimine

Tegevus	Toimumise aeg
Läbirääkimine bändiga	September 2014
Turvameeskonna leidmine, turvaaedade ja välikäimlate hinnapakumised	Oktoober 2014
Ajurünnak valla erinevate sündmuste korraldajatega	Oktoober 2014
Meeskonnaliikmetega koosolek ja festivali plaanide tutvustamine	November-detsember 2014
Festivali muude jooksvate tegevuste ja plaanide koostamine. Suhtlus erinevate koostööpartneritega	Detsember 2014- august 2015
Kokkusaamine iga valdkonna vastutava isikuga ühiselt ja projektitaotluse esitamine Eesti Kultuurkapitali toetusprogrammi	Mai 2015
Politsei- ja päästeameti teavitamine sündmusest	Juuli 2015
Projekti aruande esitamine, arvete tasumine ja kokkuvõtete tegemine	August- oktoober 2015
Läbirääkimine ja kokkuleppe saavutamine ansambel Respektiga ja läbirääkimine Eesti Autorite Ühinguga	September 2015

2.2 Festivali meeskond

Meeskonda võib defineerida ka kui aktiivset inimeste gruppi mille

- liikmetel on ühised eesmärgid,
- liikmete vahel on harmooniline koostöö,
- liikmed tunnevad tööst rõõmu,
- kõik liikmed vastutavad (Organisatsiooni käitumine 2005).

2015 aasta festivali korraldusega alustasin 2014 aasta septembris, esimese tegevusena broneerisin ansambli Respekt. Sealt edasi toimusid vajalikud ettevalmistused uue festivali korralduseks. Sellel korral valisin meeskonna suurema tuginedes eelmise aasta kogemusele, kus sain tunda, et abilisi jäi napiks. Esimesel aastal oli korraldusmeekonnas 4 liiget. Aastal 2015 oli korraldusmeekonnas 7 liiget.

Priit Aimla ülesandeks oli korraldada öölaulupidu ja äratusmäng. Rabamatka korraldas Mari Kirsipuu Pööravere Jahisektsioonist. Halinga Volle ja laste jalgrattakrossi korraldas Anne- Mai Tammeleht Pärnu-Jaagupi spordikeskuse juhataja kohusetäitja. Taluturu korraldus oli rahvamaja administraatori Irma Tansane ülesanne. Teet Tagapere ülesandeks oli korraldada ammu- ja vibulaskmine. Võrride võidusõitu korraldas Halinga valla maanõunik Tiit Talts. Minu ülesanneteks oli koordineerida naiskodukaitsjaid, korraldada loenguks vajaminev, kohtuda ja tegevustes kokku leppida Läänemaa Päästkeskusega, korraldada kinomaraton ja kõik sündmused, mis leidsid aset lauluväljakul õhtusel suvelõpupeol.

Öölaulupeo repertuaari eest vastutas Jaan Kirss, mina ja rahvamajas töötav administraator. Minu ja administraatori ülesandeks jäi kohale toimetada helitehnika, korrastada ja ette valmistada lauluväljak, tuua kohale pingid pealtvaatajatele ja klapptoolid puhkpilli orkestrile, teavitada Halinga Energeetikat voolu tarbimise vajadusest. Halinga Energeetikaga leppisin kokku, et valgustus lauluväljakul põleb öösel kella kaheni. Minu kodus said valmistatud puupakud, mis süüdates juhatasid tulijatele teed lauluväljaku mäele. Ka lauluväljaku mäe äär oli põlevate puupakkudega piiratud. Mäele paigaldasid ka prožektorid. Parkla sildid juhatasid suunda parkimist vajavatele sõidukitele.

Äratusmängu eest vastutasid Pärnu-Jaagupi rahvamaja puhkpilliorkester liikmed koos juhendaja Priit Aimlaga. Äratusmängul osalejad said parkida oma sõidukid kaupluse kõrval asuvasse parklasse.

Matka Oese rabasse korraldas Mari Kirsipuu Pööravere Jahisektsioonist. Matkaliste sõidukid pargiti matka algus- ja lõpp-punktis asuvasse parklasse, kus naiskodukaitsjad pakkusid suppi. Järelejäänud toidujäägid ja söögivahendid viskasime prügikottidesse mille naiskodukaitsjad kaasa võtsid ja jäätmekäitlusesse toimetasid.

Filmid kino tarbeks laenutasin Kinobussilt ja filmide näitajaks olin mina ise. Koos rahvamaja administraatoriga valmistasime ette saali ja panime paika tehnika. Eelnevalt

tõime Pärnu-Jaagupi Avatud Noortekeskusest kinokülastajatele kott-toolid, et kinokülastajatel oleks võimalus filmi nautida.

Tervisliku toitumise loengu viis läbi lektor Laine Parts. Minu ja rahvamaja administraatori ülesanne oli ette valmistada ruum.

Läänemaa Päästekomando koostöös Pärnu-Jaagupi Päästekomando ja Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeseltsiga vastutasid ja korraldasid loengu ning demoesinemise eest. Minul jäi vaid ette valmistada vajaminev tehnika rahvamajas. Peale loengut rahvamajas suunduti õue rahvamaja parklasse, kuhu olid päästjad oma tehnika ja muud demoesinemise vahendid valmis seadnud. Rahvamaja parklat parkimiseks sel hetkel kasutada ei saanud, kuid kõrval asuva gümnaasiumi ja muusikakooli parklaid aga küll.

Taluturu korraldus, paigutus ning vajaminevate vahendite võimaldamise korraldasime koos rahvamaja administraatoriga. Taluturg toimus Pärnu-Jaagupi gümnaasiumi hoovis. Eelnevalt olid paigaldatud suunavad ja juhatavad viidad. Spordikeskuse ümbruses toimunud tegevuste (võrkpalli turniir, ammu- ja vibulaskmine, võistlused lastele) vastutas spordikeskuse juhataja kt koos enda moodustatud meeskonnaga.

Võrride võidusõitu lauluväljakul korraldasid Saku Säärude klubi koostöös Halinga valla maanõunik Tiit Taltsiga. Raja maha märkimise ja hiljem raja kokku korjamise eest vastutas Tiit Talts koos vabatahtlike koolinoortega. Pealtvaatajatel lubati olla vaid sisekurvides, väliskurvides pealtvaatajaid ohutuse mõttes ei lubatud, kuna võib tekkida väljasõitmise oht just sellistes kurvides. Väliskurvides olid paigaldatud autorehvid, et oleks ohutum nii pealtvaatajatel kui ka võidusõitjatel. Sõitude toimumise ajal oli keelatud pealtvaatajatel rada ületada. Müügikohad olid paigutatud nii, et pealtvaatajad saaksid osta mida soovivad ilma, et end oleks raja tõttu ohtu seadnud. Vabad võistlejad, ehk need kes hetkel ei sõitnud jälgisid rada, et pealtvaatajad rajale ei satuks. Sündmuse ohutus oli hästi läbi mõeldud, ühtegi intsidenti ei juhtunud ning meedikute abi vajas vaid üks võistleja enda süül tekkinud väikese vigastuse järel.

Tee, mis viib lauluväljakule on suhteliselt kitsas ja selle tee lõpus asub Pärnu-Jaagupi kiirabibrigaad. Sellisel tihedal päeval, nagu festivali viimane päev, on liiklus sel teel lubatud vaid võrride võidusõidust osavõtivatele masinatele, pealtvaatajad saavad sel päeval seda teed vaid jalgsi läbida. Sellega tagame kiirabile turvalisema tee väljasõitudeks ja jalaliiklejatele ohutuma keskkonna liiklemiseks. Tavaliselt tulevad võrride võidusõitjad

kohale juba hommikul vara, pargivad oma masinad ära neile ettenähtud parklasse lauluväljaku kõrval ja rohkem liiklemist lauluväljaku teel autodega päeval ei toimu.

Kõik, mis lauluväljakul veel peale võrride võidusõitu toimus, korraldasin ise oma moodustatud meeskonnaga. Kui võrride võidusõit oli möödas lahkusid mõned osalejad parklast koos masinatega, mõned jäid Suurt Suvelõpupidu nautima. Peoküllastajatele oli ettevalmistatud parkla lauluväljaku tee algusesse, mida kasutasid pealtvaatajad vajadusel ka päeval. Juhatavad sildid ja suunanäitajad olid hommikul vara parkijate meeskonna poolt paigaldatud. Kuna parkimismeeskonna pealik oli nüüdseks endine kohalik konstaabel, siis olin väga rahulik teadmiselega, et pealtvaatajate teekond lauluväljakule on turvaline ja ohutu. Ka lauluväljaku platsil oli küllastajatel ohutu olla. Teed platsile juhatasid põlevad õueküünlad, plats oli kogu öö valgustatud. Värav, kust peoküllastajad sisenesid, oli lisavalgustusega valgustatud. Väravas oli pidevalt kaks turvameest ja piletite kontroll. Kuna müüjatel oli keeld pakkuda kanget alkoholi ja platsile oma joogiga siseneda ei tohtinud, oli küllastajate meeleolu üsna sõbralik ja rahumeelne. Turvameeskonnast kaks turvameest olid kogu aeg lava ees, et tagada esinejate turvalisus ja et küllastajad ei pääseks esinejate telki. Lava esist ala turvas peale turvameeskonna ka tõkendaed. Platsil patrullivate turvameeste eriline tähelepanu oli suunatud kohtadele, kus aedade vahelt võiksid ilma piletita küllastajad siseneda.

Festivali viimasel päeval olid lisaks abiks vabatahtlikud. Kõige pikem päev oli kahel vabatahtlikul parkijal kes olid läbinud vastava koolituse kohalikus autokoolis. Parkijad alustasid hommikul kell 08.00 ja lõpetasid kell 22.00. Hommikul kell üheksa tuli kohalik ettevõtja koos koolinoortega appi turvaaedasid paigaldama. Sel ettevõtjal on olemas vajalikud traktorid millega on hea transportida aedasid lauluväljakul sinna kuhu vaja. Aedade ülespanemiseks kulub alati tund kuni poolteist. Kuna lauluväljakul ei ole statsionaarset lava, siis on vaja igale lauluväljakul toimuvale sündmusele paigaldada mobiilne lava. Neli aastat tagasi kirjutas Halinga valla haridus-kultuurinõunik Tiia Kallastu projektitaotluse Leader programmi ja soetati Halinga vallale mobiilne lava. Lava aitasid paigaldada Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeseltsi liikmed. Lava paigaldamine asfaltpinnaletavalt võtab tavaliselt aega kuni üks tund. Samad koolinoored, kes aitasid lauluväljakule aedasid paigaldada, aitasid võrride võidusõidu rada maha märkida. Raja ettevalmistamise peale kulus tund aega. Väravad lauluväljakul avati kell 19.30. Sel hetkel asusid ametisse kaks vabatahtlikku piletimüüjat. Piletite müük kestis kella 23.00ni. Kõik, kes olid sel päeval

abiks vabatahtlikult said tasuta käepaelad õhtusele peole. Alates kella 23.00 kestis disko kuni kell 02.00.

2.3 SWOT analüüs ja järeldused

SWOT analüüs sai tehtud enne festivali toimumist festivali kohta koos meeskonnaliikmetega.

See planeerimisprotsessi osa kätkeb endas organisatsiooni sisemist analüüsi ning väliskeskonna analüüsi. Organisatsiooni sisemise analüüsi käigus vaadatakse organisatsiooni sisemisi tugevaid ja nõrku külgi. Väli analüüsi puhul vaadatakse laiemat pilti (Strateegiline planeerimine 1999).

SWOT-analüüs ei seisne kokkuvõttes vaid nelja loetelu koostamises, vaid ka neist selliste järelduste tegemises, mis mõjutavad situatsiooni hinnangut ja võimalike strateegiliste sammude valikut.

Strateegilise protsessi sise- ja organisatsiooniga seotud välisosalistes aitavad vaadata organisatsioonile kõrvalt ning hinnata olukorda õigesti SWOT-tehnika on lihtne ja efektiivne andmete kogumise võtte; see aita protsessile kaasa, jagades andmed nelja laia kategooriasse:

S (Strengths) - Milles seisneb organisatsiooni sisemine tugevus?

W (Weaknesses) - Missugused on organisatsiooni sisemised nõrgad küljed?

O (Opportunities) - Missugused väliskeskkonnas leiduvad võimalused aitavad organisatsioonil edasi liikuda?

T (Threats) - Missugused väliskeskkonna ohud võivad organisatsiooni arengut takistada? (Strateegiline planeerimine 1999).

Tabel 2- SWOT analüüs

<p>OHUD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väliürituste puhul võimalik halb ilmastik • Festivali erinevatel sündmustel pole osalejaid (huvilisi) • Rabamatka raja läbitavus • Taluturule ei tule piisavalt müüjaid • Volle toimub liivaväljakul, kus vihma korra halb mängida • Võrrid võivad sõita publiku sekka • Festivali vältel inimeste hoolimatus keskkonna suhtes (prügi maha loopimine) 	<p>TUGEVUSED</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kogemustega turvameeskond • Eelmise aasta kogemus • Rabamatkal löövad kaasa Naiskodukaitsjad ja pakuvad matkalistele tasuta suppi • Rahvamajas on olemas valmidus ja tehnika, et näidata kohapeal kino. Oskan tehnikaga tööd teha • Pakkuda festivali raames väga erinevat meelelahutust
<p>VÕIMALUSED</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palgata turvameeskond • Rabamatka rada ise eelnevalt läbida • Luua kontakte asutustega edasise koostöö tarbeks • Ennetada inimeste teadmatust tuleohutuse alal • Halva ilma tõttu võrkpalli võistlus läbi viia siseruumides • Anda inimestele kasulikku nõu tervisliku toitumise osas • Ilmastikust tingitud muutustele eelnevalt mõelda ja tagavaraplaanid tuua festivalikavas eelnevalt välja • Uute asutustega võimalus luua uue koostöö alused 	<p>NÕRKUSED</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rahaliste ressursside piiratus • Võrride võidusõidule on selleks aastaks juurde loodud kaks uut võistlusklassi. Kartus, et masinad ei mahu parklasse ära • Ilmastikust tingitud kavamuutuste korraldusmuudatuste läbiviimine ning operatiivne reageerimine meeskonna poolt • Suvelõpupidu ei saa teha tasuta, kuna rahvamaja tulubaasi on vaja täita • Korraldusmeeskonna oskuste puudujääk

Järeldused Suvelõpufestivali korralduse kohta SWOT analüüsi põhjal.

OHUD: Kui kartus oli ilma osas, siis ilm oli kogu festivali vältel ilus ja tänu sellele ei pidanud me küllastajatele lisatelke paigaldama ehk riski ei realiseerinud. Kuna festivali tegevuskava oli mitmekesine, siis igauks leidis endale meelepärase ja ükski tegevus ilma osalejateta ei jäänud. Rabamatka rada ma kahjuks ise eelnevalt läbida ei saanud, aga seda tegi matkajuht. Vajaduse pärast ehitas ka ühe purde, et raja läbimine oleks hõlpsam. Taluturuks ettenähtud plats oleks võimaldanud rohkem müüjaid. Võrride rada oli hästi turvatud ja korralikult märgistatud. Festivali vältel paigaldatud prügikottide hulk oli piisav tagamaks puhast keskkonda.

VÕIMALUSED: Nende ülesandeks oli valvata esinejate turvalisust laval. Selleks oli kaks turvatöötajat. Ülejäänud turvameeskond turvas tervet peoplatsi. Minule, kui peo peakorraldajale, võimaldati sündmuse ajal pidev autonoomne raadioside turvameeskonnaga.

Selle festivali raames oli võimalus teha koostööd erinevate asutustega. Tänu eelmise aasta koostööle on nii mõnegi asutusega ka koostöö jätkunud peale festivali. Turvalisus on mulle alati oluline olnud, seega tegin hea meelega koostööd Läänemaa Päästkeskusega, et tõsta inimeste teadlikkust tuleohutuse alal läbi loengu ja praktilise tegevuse kaudu. Tervisliku toitumise loengu kaudu oli võimalus tuletada meelde toitumise tavasid ja anda juurde uusi teadmisi. Kuna üks loeng on tavaliselt sellise teema puhul liiga lühike, siis tekkis mõte teha lisaloeng. See juba mõne teise sündmuse raames või siis järgmise festivalil jätkata loengu sarja.

Vastavalt ilmastikule oli võimalus viia sündmused siseruumidesse.

TUGEVUSED: üheks ja väga oluliseks tugevuseks oli eelmise aasta kogemus. Palju sai sel korral toetuda eelmise aasta festivalile. Esimesel aastal võtsin palju tegevusi enda organiseerida, sel korral suurendasin korraldusmeeskonda. Võimalus oli palgata turvameeskond peo ajaks.

Uute organisatsioonidega võimalus teha koostööd. Näiteks naiskodukaitsjatega oleme peale festivali koostööd teinud ja plaan on teha järgmisel festivalil midagi koos.

Pakkudes festivali raames erinevaid tegevusi kogu perele.

NÕRKUSED: Rahaliste ressursside piiratus tõttu ei saa kõiki ideid ellu viia. Eelnevalt suurel suvelõpupeol on esinenud vaid üks bänd terve õhtu jooksul. Sooviksin ühele õhtule mahutada mitu bändi või artisti.

Teades, et võrride võidusõidule on lisandunud kaks võistlusklassi, oli hirm, et meie poolt pakutav parkla, mida võrride meeskonnad kasutavad masinate hoidmiseks ja remontimiseks, võib jääda neile väikseks. Kuna parklat ümbritsevad elamud, siis ei oleks olnud võimalust parkla ala laiendada. Kõik võistlejad mahtusid parklasse ära.

2.4 Rahastamine ja eelarve

Eelarve on osakonna või organisatsiooni finantsplaan. See kujutab strateegilisi plaane mõõdetavate kulude ja oodatavate tuludena mingi kindla aja jooksul.

Kui sul on kasumivastutus, siis võib erinevus sinu üksuse või osakonna finantstulemuste ja eelarve vahele saada oluliseks teguriks sinu töötulemuste hindamisel. See erinevus võib olla seotud ka sinu töötasuga.

Seetõttu on eelarvestamise ja eelarveprotsessi põhialuste mõistmine oluline realistlike eelarvete koostamisel, mida hiljem kasutatakse töötulemuste tippmõõdikutena (Eelarve koostamine 2010).

Tabel 3- Suvelõpufestivali tulud ja kulud

Eelarve tulu	Proгноositav tulu summas	Lõplik eelarve	Tegelik eelarve
Eesti Kultuurkapital Pärnumaa ekspertgrupp	1332,8	1332,8	340
Müüjate platsitasu	15	15	15
Omafinantseering valla eelarvest	8652,2	3752,2	3237,71
Sponsor			80
Kokku	10000	5100	3672,71
Festivali eelarve esialgsed progноositavad kulutused	Planeeritav kulu/summa	Lõplik eelarve	Tegelik eelarve
Õölaulupeo juhendamine Kirss Garden OÜ	360	240	240
Lauluraamatute valmistamine	75	75	sponsor 25
Transport rabamatkale	100	0	0

Filmide laenus Kinobuss MTÜ	100	100	150
Lektori Transporditasu Laine Parts	75	75	55
Ansambel Shannon	3000	0	0
Ansambel Respekt	900	900	840
Piirdeaiad+transport	700	600	468
Välikäimlate rent	500	500	306
Valgus- ja helitehnika ning DJ tasu	1300	500	350
Esinejate toitlustamine	100	100	58,48
EAÜ	300	150	116,07
Halinga Energeetika tasu	400	400	232,19
Lisa telgi rentimine	120	100	20
Turvateenus	800	800	750
Juhendajatele meened	170	110	sponsor 55
Ilutulestik	800	300	0
Olme vahendid	200	150	86,97
Kokku	10000	5100	3672,71

2015 aasta rahvamaja prognoositav eelarve tuli valla raamatupidamisele esitada hiljemalt 15. septembriks 2014. Minu prognoositavad vahendis suvelõpufestivaliks aastal 2015 olid 10000 (kümme tuhat) eurot, kuid otsustati jagada vahendeid 5100 eurot. Seega tuli plaanitavates tegevustes teha kärpeid, kaasata rohkelt vabatahtlikke ja küsida koostööpartneritelt soodustusi. Festivali läbiviimiseks kirjutasin projektitaotluse Eesti Kultuurikapitali Pärnumaa Ekspertgruppi, mis rahuldati summas 340 eurot. Esitatav taotlus oli 1332,80 eurost.

Jaan Kirsiga oli esialgselt kokkulepitud töötasu öölaulupeo juhendamise eest 360 eurot, kuna aga Kultuurkapitalist selleks tegevuseks piisavalt vahendeid ei jagatud, siis suutsin saavutada kokkuleppe soodsama hinna osas. Lauluraamatute trükkimist sponsoris Pärnu-Jaagupi gümnaasium. Ühiseks transpordiks rabamatkale vahendeid ei jagunud liikusid matkalised isikliku transpordiga matka paika. Filmide laenus osutus kallimaks, kui algselt prognoositud, kuid lektori transpordi kulud algsest soodsamaks. Kuna tegelikud vahendid eelarves osutusid oluliselt väiksemaks, siis kahte bändi jaoks katet ei jagunud, kalkuleerides tuli loobuda kallimast esinejast. Ansambel Respekti tasu osutus

prognoositavast soodsamaks ning esinemistasu sisaldas helitehnilisi võimalusi. Kokkulepitud sai lisa lõppvõimenduse ja valgustuse vajalikkuses. Piirdeaiad, aedade transpordi ja välikäimlate tarbeks küsisin soodustust. Kuna esinejate arv vähenes märgatavalt tekkis võimalus toitlustuselt kokku hoida. EAÜ tasu prognoosisin eelmise aasta festivali põhjal, mis osutus soodsamaks. Halinga Energeetika esitatud töötasu osutus prognoositavast väiksemaks, kuna pädevust omades tegin eeltööd ise ära. Vahendite nappuse tõttu uurisin soodsaimaid võimalusi telkide rentimiseks. Prognoosides 2015 kulusid, eeldasin turvateenuse hinnatõusu, kuid säilis eelmise aasta hind, ehk soodsam prognoositust. Juhendajate meened, valla logoga tassid ja mälupulgad, andis sponsorlusena Halinga vallavalitsus. Kuna vabu vahendeid ette ei näinud otsustasin loobuda ilutulestikust. Oleme vahenditelt kulud suutsin optimeerida.

Eelarve on oluline abivahend juhi töötulemuste hindamiseks. Võrreldes mingi perioodi tegelikke tulemusi eelarvega, oskab hindaja määrata juhi üldist edukust strateegiliiste eesmärkide täitmisel. Loomulikult võivad tegelikud tulemused erineda eelarves ettenähtud tuleuste põhjustel, mis ei ole juhi kontrolli all. Seega peavad eelarvet kasutavad isikud juhi töötulemuste hindamisel veenduda, et hinnangu andmiseks rakendatakse sobivaid meetmeid (Eelarve koostamine 2010).

Kohtudes ansambel Respekt mänedžeriga avaldasin koheselt soovi saada esitavate laulude repertuaar. Kokkuleppeliselt lubati repertuaari aruanne nädala jooksul saata. Võtsin ühendus Eesti Autorite Ühingu ja teatasin, et soovitud aruanne ei ole minuni jõudnud. Soovitud repertuaari aruande sain ühe kuu möödudes. Pärast aruande esitamist EAÜle sain festivalil esitatud muusikapalade eest arve.

2.5 Sihtrühm ja sidusrühm

Suvelõpufestival oli eelkõige mõeldud nii Halinga valla kodanikele kui ka naabervaldade ja mujalt tulnud külastajatele. Halinga valla elanikkond on umbes 2900 inimest. Festivali tegevused olid väga erinevad ja mitmekülgsed ja festivali külastajad läbi nelja päeva olid erinevad inimesed erinevatest valdkondadest. Külastajaid ja osalejaid ei saa liigitada vaid ühest valdkonnast huvitundvateks kodanikeks.

Sihtrühmaks suvelõpufestivalil olid inimesed, kellele meeldib laulda, kuulata pillimängu, osa võtta vabas õhus toimuvatest tegevustest, Eesti filmi huvilistele, ja peredele, kes eelistavad veeta koos vaba aega.

Kõikide projektidel on olemas sidusrühmad, keda projekti läbiviimine rohkem või vähem kaudselt puudutab. Tüüpiliseks sidusrühmaks on (Projektijuhtimine 1999):

- kliendid (ostjad, kasutajad),
- konkurendid,
- allhankijad,
- institutsioonid,
- rahastajad,
- infokanalid,
- seadusloojad ja ametivõimud,
- muud ettevõtted.

Festivali sidusrühmaks olid festivali erinevate tegevuste korraldajad-läbiviijad, ettevõtted, rahastajad, infot jagavad kanalid. Sidusrühma kuulusid Pärnu-Jaagupi rahvamaja puhkpilliorkester, Põravere Jahiselts, OÜ Venderloo, Naiskodukaitse Pärnumaa ringkond, MTÜ Kinobuss, Lääne Päästekeskus, Pärnu-Jaagupi Tuletõrje selts, Pärnu-Jaagupi Päästekomando, Pärnu-Jaagupi Spordikeskus, Eesti Kiiking Liit, Saku Säärude Võrriklubi, Tre Raadio, ansambel Respekt, Halinga Energeetika, Halinga Vallavalitsus, Eesti Kultuurkapital, jne

2.6 Reklaam ja turundus

Turundus on sotsiaalne tegevus ja juhtimisprotsess, mille abil üksikisikud ja grupid rahuldavad oma eesmärke teiste jaoks väärtust omavate ja nende vajadusi ning soove rahuldavate toodete loomise, pakkumise ja vahetusega (Kotler 1997; Turunduse alused I 2001).

Suvelõpufestivalil moodustus turg festivali külastajatest/teenuse tarbijatest, nii üksikisikuna kui ka kollektiivid inimrühmadena. Turg on tarbijate hulk, kellel igaühel on omad vajadused ja soovid, mida tarbija eelistab. Festivali puhul polnud võimalik arvestada individuaalsete soovidega, kuid kava läbi mõeldes ja ajurünnaku käigus sai üldisemalt

tarbijaskonna peale mõeldud. Kuna tean enamasti, mida Halinga valla rahvas kultuuriliselt eelistab, siis sellest lähtuvalt sai festivali plaan koostatud. Turgu ehk ostjaid saame mõjutada reklaami teel.

Reklaam kujutab endast müügipoolset (ühesuunalist) info edastamise liiki, mis on tellitud ja finantseeritud kindlal eesmärgil. Erinevalt isiklikust müügisuhtlusest kasutab reklaam massikommunikatsiooni kanaleid ning on suunatud juba algselt suurele auditooriumile (Turunduse alused I 2001).

Festivali reklaamides andsin intervjuu Pärnu Tre Raadios. Festivali kava ja tegevusi kajastati Pärnu Postimehes, kohalikus Halinga valla ajalehes Valla Teataja, sotsiaalmeedia kanalite kaudu, flaierite ja kuulutustena, nii Halinga vallas kui ka naabervaldades.

2.7 Majanduslik ja sotsiaal-kultuuriline mõju

Majanduslik mõju, mida loomemajandus, kultuur ja sport ühiskonnale tähendavad, on siiski palju ulatuslikum, kui see otseselt mõõdetav lisandväärtus. Kultuuri- ja spordisündmused on valdkond, kus läbi ürituste korraldamise tekib oluline nõudlus ka ümbritsevas turismi-, teenindus-, toidlustus-, majandus-, kaubandus- ja transpordisektoris (Eesti Konjunktuuriinstituut 2012).

Majandusliku mõju osaliseks said sel suvelõpufestivalil:

- kauplused, mida külastati festivali vältel, näiteks peale äratusmängu.
- Jaan Kirss, kes esitas arve öölaulupeo läbiviimise eest.
- Kinobuss, kes esitas arve filmide laenutamise eest.
- Taluturu kauplejad, kel oli võimalus kaubelda ilma kohamaksuta, kuid teenides endale tulu kauplemiselt.
- Guard OÜ, kes esitas arve turvateenuse tagamise eest lauluväljakul.
- Heli- ja valgustehnikat rentivad ettevõtted, kes esitasid arved.
- Ansambel Respekt, kes esines festivalil ja esitas arve esinemise eest.
- DJ, kes esitas arve.
- Toidlustajad lauluväljaku alal, kes teenisid tulu.
- Kiikinguga tegelev ettevõtja, kuna selle meelelahutuse eest tuli festivali külastajal tasu maksta.

- Majanduslikult said mõjutada nii aedasid rentiv ettevõtte Storent OÜ kui ka välikäimlaid rentiva ettevõtte Toi Toi OÜ.
- Eesti Autorite Ühing ja autorid, kes esitas festivalil kasutatud repertuaari kasutamise eest arve.

Suvelõpufestivali sotsiaal-kultuuriline mõju on öölaulupeol ja äratusmängul esitatud tuntud Eesti laulude repertuaar, millega säilitatakse ja antakse edasi kultuuripärandit. Festivali jätkumine samades raamides on uue traditsiooni loomine Halinga vallas, mis liidab Halinga valla kogukonda. Festivaliga on võimalus Halinga vallal näidata ja pakkuda ühiskonnale mitmekülgseid tegevusi, millest kõigil soovijatel on võimalik osa saada. Nelja päeva jooksul on palju erinevaid tegevusi, festival on väga mitmekülgne ja liidab endaga erinevaid inimgrupe. Läbi kahe toimunud festivali on huvilistel olnud võimalus nautida nii laulu kui ka tantsu, saada osa erinevatest harivatest ja koolitatavatest töötubadest ning loengutest, osaleda perega mitmesugustel võistlustel ja osa saada sportlikest tegevustest, nautida Eestimaa loodust, elada kaasa retrotehnika ehk võrride võidusõidule ja osaleda paljudes tegevustes festivali jooksul ja lõpetada neljapäevane tegevus ühiselt suure suvelõpupeoga.

Paljud kohalikud omavalitsused alles hakkavad mõistma kultuuri- ja spordiürituste majanduslikku tähtsust, nägema oma rolli ürituste ligimeelitamisel piirkonda ning toetusmehhanismide vajalikkust (Eesti Konjunktuuriinstituut 2012).

3. ENESEREFLEKSIION

Algselt sujus korraldus rahuldavalt. Ansambliga Respekt sain koheselt ühendust, kokkuleppele jõudsimis hinnas ja tehnilistes küsimustes. Õpetuseks mulle on aga see, et esineja või bändiga kokkulepet sõlmides küsin koheselt esineja repertuaariaruande, vältimaks olukorda nagu suurel suvelõpupeol ansambliga Respekt, kus repertuaar lubati saata uue nädala alguseks, kuid tegelikult saadeti kuu möödudes peale esinemist.

Kui edasised tegevused festivalipäevadeks olid planeeritud, hakkasin moodustama erinevate tegevuste eest vastutajate meeskonda.

Arvestades Eestimaa muutlikku ilmastiku olusid olime valmis vajadusel püstitama kaks suurt telki, kuhu mahutada peokülastajad. Esinejatele olid telgid ettevalmistusteks olemas ja laval olemas nii katus kui ka seinad. Peopaigas kangete alkohoolsete jookide tarbimine oli keelatud. Sellega tagasime kõikide peokülastajate turvalisuse.

Festival kestis neli päeva, neist kõige tegevusterohkem päev oli viimane festivalipäev, mis päädis suure suvelõpupeoga. Korraldusmeeskond oli otsustusvõimeline ja instrueeritud. Ettetulnud probleemidele leidsin kiire lahenduse.

Minu põhilisteks ülesanneteks oli kontrollida, et ajakava täidetakse, et vajalikud ettevalmistused saaks läbiviidud, läbirääkimised ja kokkulepped erinevate esinejate ja eestvedajatega sõlmitud ja pidev kommunikatsioon. Ajakavas tekkis tõrge viimasel päeval, kui helindaja kokkulepitud ajaks ei saanud ning minu telefonikõnedele ei vastanud. Suure hiline misega jõudsid helitehnikud kohale, kes asusid koheselt tehnikat üles panema, selle tulemusena hilines ansambli heliproov.

Kokkuvõtvalt ütlen, et sellise mahuga festivali korraldamine on aega nõudev ja põhjaliku ettevalmistusega sündmus, kuid tulemus õnnestus igati ja traditsioon jätkub.

KOKKUVÕTE

Minu loov-praktilise lõputöö teemaks oli HALINGA VALLA SUVELÕPUFESTIVAL JA -PIDU 2015. Festival kestis neli päeva ja sisaldas erinevaid tegevusi. Toimus öölaulupidu Jaan Kirsi, Priit Aimla ja Pärnu-Jaagupi rahvamaja puhkpilliorkestri eestvedamisel; sportlikud tegevused ja võistlused kogu perele; äratusmäng; rabamatk matkajuht Mari Kirsipuuga; kinomaraton; loeng tervislikust toitumisest, lektoriks Laine Parts; demoesinemine Läänemaa Päästkeskuse poolt; taluturg; võrride võidusõit, mida korraldas Saku Sääru klubi; suur suvelõpupidu.

Eesmärgiks oli teist aastat järjest korraldada festival, mille raames saaksid festivali külastajad nii lõõgastuda, omandada uusi teadmisi, osa võtta koos perega erinevatest neile suunatud tegevustest, nautida kohapeal kino vaatamise võimalust ja teha muudki põnevat. Festivali raames sai luua uusi traditsioone ja jätkata pärandkultuuri hoidmist. Lõputöö eesmärgid said täidetud. Halinga valla suvelõpufestival-pidu oli hästi korraldatud ja korraldusmeeskond oli õigesti moodustatud. Näen tulevikus Halinga valla suvelõpufestivali-pidu jätkusuutlikuna, sellest on saanud uus Halinga valla traditsiooniline sündmus.

Kuna festival toimus alles teist korda, siis toetuda oli vaid eelmise aasta kogemusele. Õppida oli sealt nii mõndagi (näiteks aja planeerimine ja sellest kinni pidamine, suurema ning pädevama korraldusmehkonna moodustamine) ja 2015 aasta festivalist sain juurde palju korralduslikke kogemusi (ansambli ja helitehnikuga juriidiliselt korrektse lepingu sõlmimine, valgustuse tellimine suvelõpupeole, koostöö vabatahtlikega). Festival kuhu on oodatud palju külastajaid, pakkudes külastajatele erinevaid võimalusi, täitis oma eesmärgi. Külastatavus eelmise aastaga võrreldes oli märgatavalt kasvanud, tegevused kahe festivali vältel on osaliselt uuenenud, kuid traditsioonilisi tegevusi jätkasime aastal 2015 ja planeerime jätkata järgnevatel festivalidel: äratusmäng, rabamatk, võrride võidusõit, suur

suvelõpupidu ja kinomaratoni. Õpingud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias on arendanud minu teadmisi ja oskusi märgatavalt.

KASUTATUD KIRJANDUS:

- 1) Alas R, Liigand J & Virovere A. 2005. Organisatsiooni käitumine. Tallinn. Külim.
- 2) Eelarve koostamine. 2010. Äripäev.
- 3) Eesti Konjunktudiinstituut 2012. https://riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/TOF/TOF_uuringud/41_kokkuvote_kultuuri-ja_sportisundmuste_regionaalne_moju_tof_kokkuvote.pdf (26.04.2016).
- 4) Gansen O. 1999. Strateegiline planeerimine. Tallinn.
- 5) Halinga vald. 2016. Halinga vald. <https://www.halingavald.ee/uldinfo> (19.04.2016).
- 6) Leimann J, Skärvad P-H & Teder J. 2003. Strateegiline juhtimine. Tallinn. Külim.
- 7) Muring T. 2001. Turunduse alused I. Tartu. Tartu Ülikooli Kirjastus.
- 8) Perens A. 1999. Projektijuhtimine. Tallinn. Külim.
- 9) Pjrahvamaja. 2016. Pärnu-Jaagupi Rahvamaja. <http://pjarahvamaja.edicypages.com/ajaloost> (26.03.2016).
- 10) Halinga valla arengukava aastani 2026. RT. <https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4260/1201/6005/Halinga-valla-arengukava-aastani-2019-%282026%29.pdf#> (19.04.2016).
- 11) Pärnu-Jaagupi Rahvamaja põhimäärus. RT 2011. <https://www.riigiteataja.ee/akt/422062012042> (17.04.2016).

LISAD

Lisa 1. Festivali kuulutus

SUUR SUVELÕPUFESTIVAL JA -PIDU
19.-22.augustil 2015

Aset leiab öölaulupidu, loengud-töötoad, rabamatk, kinomaraton, taluturg, võrride võidusõit ja palju, palju muud. Esineb ansambel Respekt ja DJ Silver-Taavi

Suvelõpupäev piletid on müügil Kuuse poes ja vallamajas.
1.juuni-30.juuni pilet hind 5€; 1.juuli-31.juuli pilet hind 8€;
1.august-21.august pilet hind 10€. Kohapeal pilet hind 15€.
Eelkooliealised TASUTA.

TOETAJAD

FESTIVALI AJAKAVA

Kolmapäev, 19. august

- 21.00 Öölaulupidu lauluväljaku mäel. Võta kaasa piknikutekk ja mõnus tuju. Tasuta.

Neljapäev, 20. august

- 9.00 Pärnu-Jaagupi Puhkpilliorkestri äratusmängud PMÜ parklas. Tasuta.
- 11.00 Rabamatk Oese rabasse. Koguneme 10.45 bussijaama ja asume igaüks oma transpordiga teele. Matkalistele pakub suppi Naiskodukaitse Pärnumaa ringkonna esindajad. Matkajuht Mari Kirsipuu. Tasuta.
- 18.00 Kinomaraton rahvamajas. Supilinna salaselts ja Vehkleja. Tasuta.

Reede, 21. august

- 18.30 Loeng teemal Tervislik toitumine rahvamajas. Lektoriks Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolist õppejõud Laine Parts. Tasuta.
- 20.00 **MUUDATUS!** Kuidas taltsutada tulelohet? Demoesinemine Lääne Päästkeskuse poolt, kus igaüks saab kaasa lüüa. Tasuta.

Laupäev, 22. august

- 10.00 Taluturg kooli pargis. Taluturul müümiseks võta ühendust Gerda Möldriga telefonil 58855662 või e-posti aadressil pjrm@halingavald.ee.
- 11.00 Halinga VOLLE liivaväljakul.
- 12.00 Laste jalgrattakross ning ammu ja vibu laskmine spordikeskuse ümbruses.
- 14.00 Võrride võidusõit lauluväljakul. Tasuta.
- 19.30 Avatakse lauluväljaku väravad.
- 19.30 **MUUDATUS!** Lauluväljakul Kiiking. Väikese tasu eest.
- 20.00 DJ Silver-Taavi, Tre Raadio diskor, lauluväljakul. Piletiga.
- 21.00 Ansambel Respekt lauluväljakul. Peale ansamblit taas DJ Silver-Taavi. Piletiga.

*Kavas võib ette tulla muudatusi, jälgi reklaami. Oled oodatud koos pere ja sõpradega igast asjast osa saama. Suvelõpupeo piletid on müügil Kuuse poes ja vallamajas. 1.-21.august pileti hind 10€. Kohapeal pileti hind 15€. Eelkooliealised TASUTA. Info telefonil 58855662 või pjrm@halingavald.ee.

Lisa 3. Öölalupeo repertuaar

Teose pealkiri	Helilooja	Teksti autor	Tõlkinud
Meremehe laul (Rotterdam)	Rahvalaul	-	-
Kihnu neiu	Rahvalaul	-	-
Jambolaya	Hank Williams (cajun'i rahvaviis)	Ott Arder	-
Põdra maja	Prantsuse lastelaul	-	Neeme Laanepõld
Mulgimaa	Rahvalik laul ja sõnad	-	-
Mustlase elu	Vladimir Tolarsky (Tolus, Spilar, Mirovsky, Rohan),	-	Sergius Lipp / Jara Beneš
Väike tüdruk	Rahvalik laul ja sõnad	-	-
Ei me ette tea	Jay Livingston	Ray Evans	Heldur Karmo
Laev tõstis purjed	Gustav Ernesaks	Evald Tammlaan	
Postipoiss	Johannes Porisammul (John Pori)	A. Marcs	
Kaugel, kaugel, kus on minu kodu	rahvaviis Ameerika Ühendriikidest	H. Suurkask	
Rendime saarele sauna	T. Macaulay - M.Dabo	Priit Aimla	
Me pole enam väikesed	Arne Oit	Heldur Karmo	
Ütle meri, mu meri	Albert Uustulnd	Albert Uustulnd	
Kõndis neiu mööda metsa	Rahvalik laul ja sõnad	-	-
Hulkuri valss	Rootsi rahvaviis	Johan) Alfred Tanner	Richard Janno
Seda paati pole tehtud linnuluust	Valter Ojakäär	Debora Vaarandi	

Suhkrutükk	muusikalist "Mary Poppins"		Leelo Tungal, Anna-Magdaleena Kangro
Tüdruk, armastan päikest ja tuuli	Albert Uustulnd	Albert Uustulnd	
Viljandi paadimees	Alfreds Vinters	Sergius Lipp	
Saaremaa valss	Raimond Valgre	Debora Vaarandi	
Kas tunned maad	Frédéric Bérat	Frédéric Bérat	Mihkel Veske
Mu isamaa armas	saksa viis	Martin Georg Emil Körber	
Meremehe armastus	Uno Naissoo	Juhan Saar	

Lisa 4. Artikkel ajalehest Pärnu Postimees

Halingas lõpeb suvi festivaliga

Pärnu Postimees, nr. 156, 18 august 2015

Pärnu-Jaagupis algab homme Halinga valla suvelõpufestival, mis nagu mullugi on paisunud neljapäevaseks. Kui eelmisel aastal sai ava-show'na näha valla rahvatantsijaid teatetantsuga alevikus lustimas, siis sel aastal avatakse festival öölaulupeoga, kuhu kõik on oodatud laulma-kuulama. Festivali teisel päeval on Pärnu-Jaagupi rahvamaja puhkpilliorkestrilt äratusmängud aleviku keskpunktis, et hommikuse poeavamisega kõik inimesed üles saaks aetud. Pärast äratusmängu tuleb rabamatk Oese rabasse, mille lõpus pakuvad Naiskodukaitse Pärnumaa ringkonna naised matkalistele suppi. Õhtupoolikul toimub rahvamajas kinomaraton, kus Eesti taasiseseisvumisaastapäeva puhul näidatakse Eesti filme "Suplinna salaselts" ja "Vehkleja". Kolmandal päeval räägib Tallinna tervishoiu kõrgkooli lektor Laine Parts huvilistele tervislikust toitumisest ja toimub ohutuskoolitus nimega "Kuidas taltsutada tulelohet?", kus kohaletulnud saavad proovida nii tuld kustutada kui osaleda evakuatsioonikatses. Festivali viimane päev algab Pärnu-Jaagupi gümnaasiumi koolipargis. Liivaväljakutel saab kaasa elada Halinga Vollele, lastele toimub samas pargis jalgrattakross ning ammu- ja vibulaskmine. Pärastlõunal võib lauluväljakul kaasa elada ja põialt hoida võrride võidusõidule. Tänavuse suure suvelõpupeo lõpetavad ansambel Respekt ja Tre Raadio DJ Jaanus Poll. (PP)

SUMMARY

THE SUMMER ENDING FESTIVAL IN HALINGA PARISH 2015

was the topic of my creative-practical thesis.

The festival lasted four days and contained different activities. Priit Aimla, Jaan Kirss and the brass band of Pärnu-Jaagupi community center were the initiators of the night song festival, there were sports activities and contests for whole families, a wake-up concert, a walking tour to the moor with Mari Kirsipuu as a group leader, the cinema marathon, a lecture about healthy eating delivered by Laine Parts, a demonstration of rescue and security delivered by Läänemaa Rescue Service, a farm market, a motorbike race organized by Saku Säärü club and the big summer ending party.

The aim of this event was to organize a festival, in the frames of which the participants and visitors could relax, acquire new knowledge, participate with a family in different activities, enjoy watching cinema performances and do many more interesting things. During the festival it was possible to create new traditions and go on keeping our national cultural heritage. The aims of the thesis were fulfilled. The festival was well managed and the organizing team put together well. The festival has become a new tradition in Halinga parish, which should be sustainable in the future.

As the festival took place only the second time, the organizing team could lean just on the experience of the past year. We could plan the activities better this year, put together a bigger and more competent team. My organizational experience from year 2015 festival was learning how to compile a legally correct contract with a band and the sound technician. The festival with many visitors and participants which can offer people different possibilities to have a good time, fulfilled its purpose. Compared to the previous year, there were many more visitors, there were different activities in the schedule in addition to the traditional ones like wake-up concert, walking tour to the moor, motorbike

race, cinema marathon and big summer-ending party, which will definitely be in the program of the festival in the future as well. The studies at the University of Tartu Viljandi Culture Academy has seemingly developed my knowledge and skills.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Gerda Mölder
(sünnikuupäev 06.06.1982)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose HALINGA VALLA SUVELÕPUFESTIVAL JA -PIDU 2015, mille juhendaja on Marko Lõhmus,
  - 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
  - 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, 18.05.2016